

SKADELIGE PÅVIRKNINGER AF HAVET

Bedsteforcældrenes KlimaAktion Hillerød

- ▶ Ca. 70% af forureningen kommer fra kvælstofudledning fra landbruget
- ▶ I mere end halvdelen af verdens havskildpadder og 90% af alle havfugle findes plastik i fordøjelsessystemet
- ▶ Samlet areal med iltsvind er nu på mere end 60.000 kvadratkilometer i Østersøen svarende til 1,5 gange Danmarks areal
- ▶ Det skønnes at der er 150 millioner tons plastik i verdenshavene
- ▶ I EU alene er der over 150.000 forskellige kemiske stoffer i omløb, der kan ende i havet
- ▶ 0 ud 109 kystnære farvande er i god økologisk stand
- ▶ Dioxin i Østersøen findes i så høje koncentrationer at fx Østersølaks ikke kan spises

TAL FOR FORURENING AF HAVET

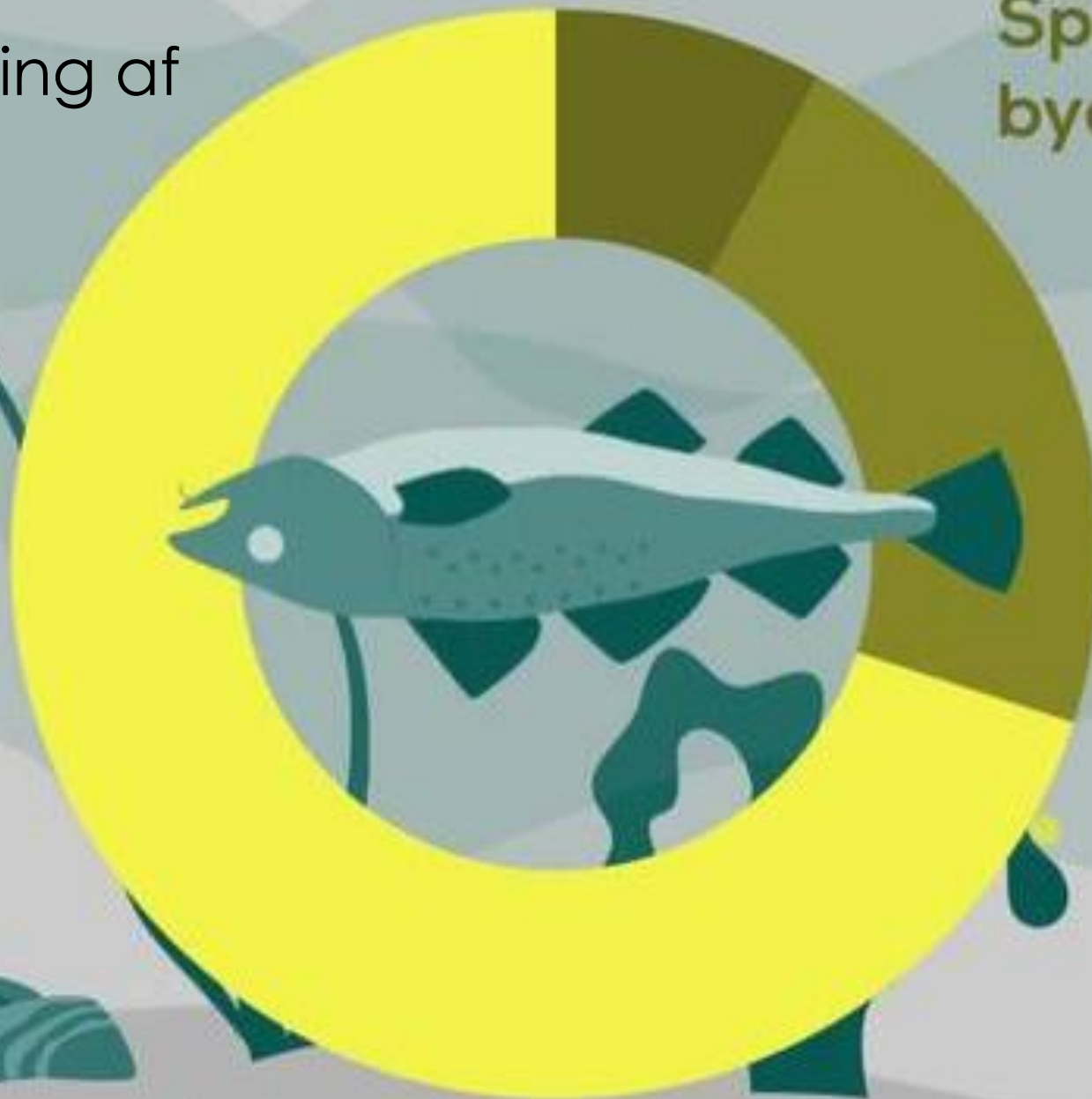

Kvælstof forurening af havet

Spildevand fra
byer og industri

70%
Landbrug

22%
Naturlige
kilder

- ▶ Kvælstof og fosfor primært fra landbruget
- ▶ Spildevand, vandløb, luften med menneskeskabte kemiske stoffer som fx sprøjtegifte
- ▶ Cocktaileffekten (den samlede påvirkning af skadelige stoffer) påvirker miljøet langt mere ved lavere koncentrationer end det enkelte stof alene
- ▶ Plastik, som optages i fisk og fugles fordøjelsessystem og skader dem
- ▶ Radioaktiv forurening
- ▶ Støj fra skibe, boreplatforme og andet griber forstyrrende ind i økosystemerne

SKADELIGE PÅVIRKNINGER AF HAVET

- ✓ Kemikalier, som frigives fra plastikken reducerer iltproduktionen hos havet mest iltproducerende bakterier
- ✓ Bundtrawling og overfiskeri
- ✓ Minedrift på havbunden
- ✓ Olieforurening fra udslip, fra boringer, skibe, olietanke på skibe og oliespild fra land
- ✓ Klimaændring, så temperaturen i havvandet stiger, biologiske processer stiger med behov for mere ilt, samtidig med at iltindholdet i falder
- ✓ Forsuring af havet
- ✓ Store mængder nedbør på kort tid skyller store mængder næringsstoffer og affald ud i havet på kort tid

SKADELIGE PÅVIRKNINGER AF HAVET

HVILKE KONSEKVENSER HAR FORURENINGEN FOR HAVMILJØET

- For meget kvælstof og fosfor øger væksten af planktonalger. Planktonalgerne kvæler bundgræs, som ålegræs, der ellers binder ilten. Når planktonalgerne dør, forbruges der mere ilt. Det fører til yderligere iltsvind, så fisk, bundgræs og bunddyr dør.
- Når ilten er væk, dækkes havbunden af et liglagen, som er et hvidt lag af svovlbakterier,
- Dette kan føre til bundvending, hvor store dele af havbunden løsriver sig, fordi store mængder svovlbrinte og metangasser trænger op gennem liglaget.

Dette er dræbende for alt liv.

CO2 OG HAVET

Havets mikroorganismer regulerer CO2 niveauet i atmosfæren ved at absorbere og opbevare store mængder CO2 i havet

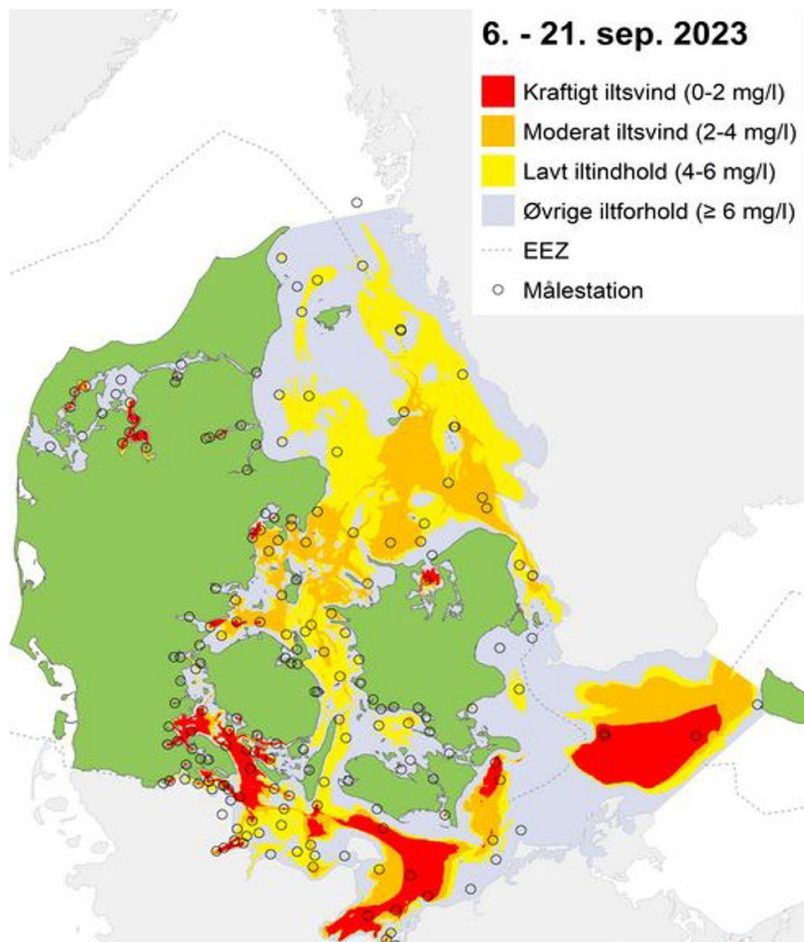
CO2 optages i stadig større mængde i havet, da luftens indhold af CO2 er stigende

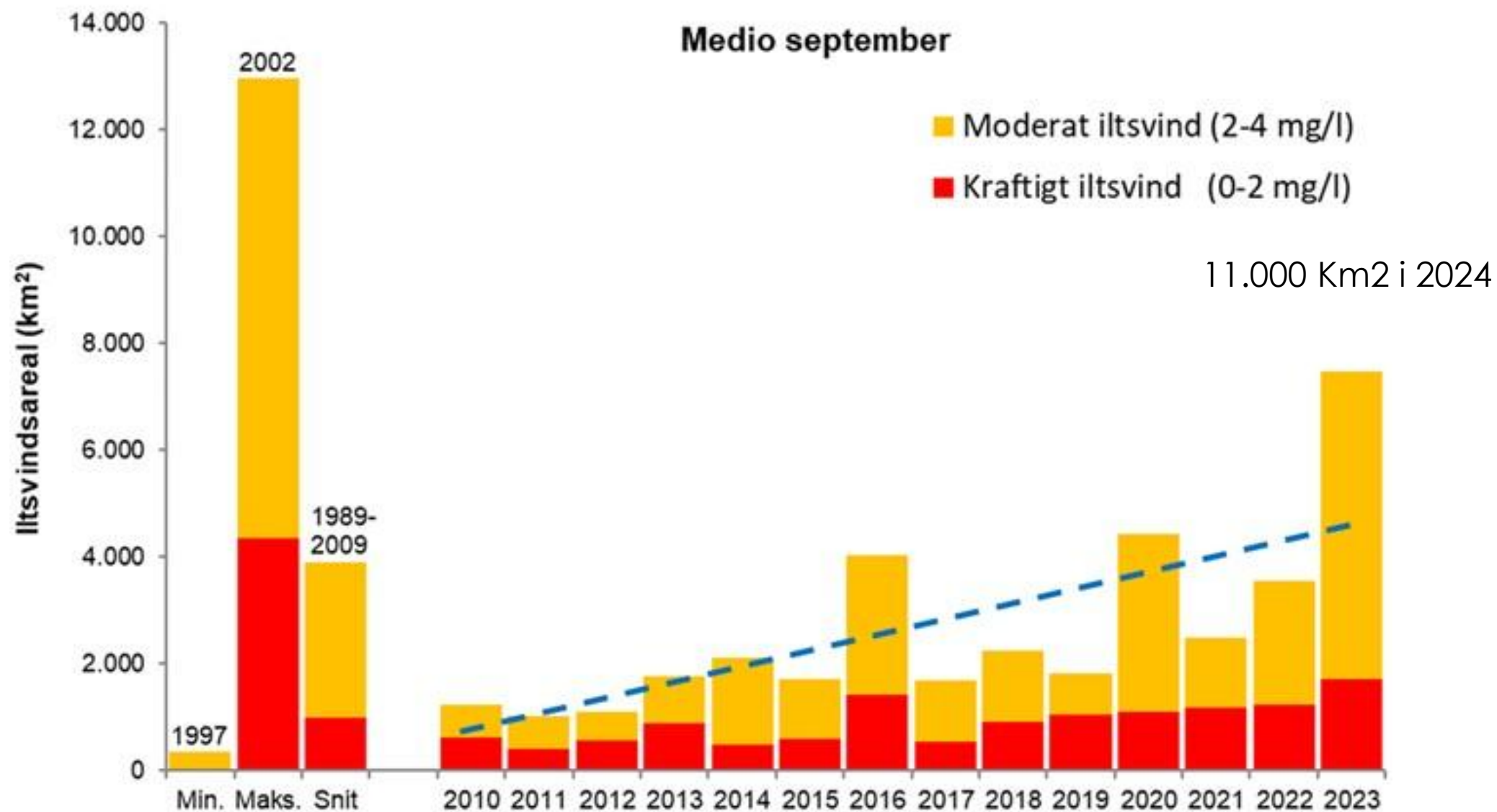
Derfor stiger havets surhedsgrad med store følger for havmiljøet

Forsuringen af havet betyder at havet optager mindre CO2 fra atmosfæren

Fiskeyngel og organismer, koralrev, mange alger, muslinger og krebsdyr med kalkstrukturer dør, fordi kulsyren opløser kalken

OMRÅDER MED ILTSVIND I DANMARK

- ▶ KLIMARÅDET: udtag 30% af dansk landbrugsjord (ca. 710.000 hektar = 15% af DK'S areal)
- ▶ Meget større og hurtigere reduktion af kvælstofudledningen
- ▶ Bedre rensning af spildevand- undgå overløb ved regnvejr
- ▶ Flere vådområder til opsamling af næringsstoffer
- ▶ Bedre regulering og forbud mod brug af kemiske stoffer bl.a PFAS
- ▶ Stop for brug af en gangs plastik
- ▶ Begrænse brug af plastik

HVAD KAN DER
GØRES FOR AT
STOPPE DE
SKADELIGE
PÅVIRKNINGER AF
HAVET

- ▶ Stop for brug af bundtrawl, bomtrawl og muslingeskrab
- ▶ Begrænsning af fiskekvoter
- ▶ Beskyttelse af mindst 30% hav og reetablering af opvækst-leve-og gydeområder
- ▶ Udplantning af ålegræs og genetablering af stenrev og tangskove
- ▶ Sikre mindst 10% urørt havområder

HVAD KAN DER GØRES FOR AT STOPPE DE SKADELIGE PÅVIRKNINGER AF HAVET

- ▶ Brug indkøbsposer, der kan genbruges og som ikke er af plastik
- ▶ Sorter dit affald
- ▶ Udgå at købe plastikting
- ▶ Saml plastik op du møder på din vej
- ▶ Spis færre animalske produkter
- ▶ Undgå at spise rødlistede fisk som fx ål
- ▶ Brug ikke kunstgødning
- ▶ Opdrag dine børn og børnebørn til at mindske enhver form for forurening af naturen
- ▶ Find ud af, hvad din kommune gør i forhold til forurening og stem på de klimabevidste partier
- ▶ Vær aktiv i klimadebatten

HVAD KAN DU SELV GØRE?